

HORIZONT

HORIZONT - ročník 9 číslo 1 (163) - Firemní noviny TOS VARNSDORF a. s. - 28. 1. 2005

2004 ohlédnutí a perspektivy 2005

Rok 2004 uplynul jako voda, a je tedy čas bilancovat. Předně bych chtěl jménem managementu firmy poděkovat za dobře odvedenou práci v uplynulém roce a věřte, že ten rok byl úspěšný. Je pravda, že některé věci se nám úplně nepovedly, mezi ně například patří nenaplnění plánu v oblasti tržeb a zisku, nicméně jedná se o první rok po dlouhodobějším pástu, kdy poptávka po našich strojích začala znovu růst. Změn k lepšímu samozřejmě v uplynulém roce bylo podstatně víc. Pokud pomínu ekonomické ukazatele, tak k těm zásadním lze přiřadit otevření se možností pro uplatnění našich výrobků v nových teritoriích jako je např. Dálný východ, kde zájem o naše stroje pozvolna stoupá. Všichni jistě víte o zahájení spolupráce v Číně, kde pomalu vzniká společný podnik mezi TOS VARNSDORF a. s. a JKHT Kunming. Byla podepsána smlouva s vietnamskou společností HAMECO Hanoi o společné produkci strojů v licenci TOS VARNSDORF a. s. a v neposlední řadě se začíná projevovat potenciál indického trhu v naší úspěšné účasti na jednotlivých tendrech. Vzhledem k tomu, že tyto trhy jsou pro nás dosti vzdálené, jak geograficky, tak mentálně, musíme se dost často obrnit trpělivostí a pochopením pro zvláštnosti těchto regionů. Nicméně taktéž z poznatku konkurence, která se do této oblasti rovněž vehementně tlačí, jsou tyto trhy velmi perspektivní pro budoucnost naší firmy.

Rok 2004 lze dle mého názoru nazvat také rokem přelomovým v oblasti prosazení se nových technologií u našich zákazníků. Mám samozřejmě na mysli řadu TOStec. Naši zákazníci v uplynulém roce projevíli zájem o 6 strojů. Poptávka na rok 2005 po těchto strojích stále roste, a potvrzuje se tak správně nastavený trend. Bohužel ještě stále se u strojů této řady vyskytují problémy, které nám nedovolily splnit objednávky v plánovaných termínech.

Nyní k roku 2005. Možná to bude pro některé z Vás opakováním, ale chtěl bych vyznačit alespoň ty nejhlavnější cíle pro rok 2005, které si firma stanovila. Na základě podkladů našich obchodních zástupců a obchodníků byl sestaven plán pro rok 2005 s tržbami ve výši cca 1 350 mil. Kč a ziskem před zdaněním ve výši cca 125 mil. Kč. Je to opět nelehký úkol, nicméně věříme, že je reálný. Plán byl postaven jako prorůstový a kopíruje vývoj na trhu s obráběcími stroji.

Hodnocení uplynulého období je samozřejmě důležitá věc, my se však již dnes musíme dívat do budoucnosti, co nás čeká a jak se na případné změny připravit. Ne každý rok bude posvícení a víme, že trh má svou periodicitu a my musíme být na tyto změny připraveni. Jak jsem již zmínil na setkání s vámi v Lidové zahradě, trh a jeho vývoj z hlediska poptávky po obráběcích strojích neovlivníme, ale můžeme ovlivnit náš podíl na celkovém koláči s obráběcími stroji naší kategorie. A to bude náš cíl. Naplnění tohoto cíle samozřejmě plně souvisí s mnoha důležitými parametry, mezi které zvláště pak patří kvalita, rychlost dodání stroje, cena a v ne-poslední řadě technická inovace. Pokud se nám podaří tyto ukazatele splnit, nemám obavu o další vývoj naší firmy.

Musím však přiznat, že se nám nedaří jedna zásadní věc, a tou je dle mého subjektivního pohledu přílišná apatie a skepse u mnoha zaměstnanců této firmy. Pracoval jsem již v několika firmách naší republiky a TOS Varnsdorf má velký potenciál. Každá firma má potíže a je jen na ní, jak se s tím vypořádá. Pro dobré bankéře, kteří poskytují úvěr firmám, je vždy z hlediska budoucího rizika jejich investice důležitá jedna zásadní věc: produkt. Pokud je produkt konkurenceschopný, je jeho investice zajištěna. Víte všichni, že i naši klienti jsou s našimi výrobky po technické stránce spokojeni, nicméně si jméno

kazíme, mimo jiné pozdním dodáním a někdy i nekompletností. Věci řešíme překotně, a pak z toho vznikají problémy. Tím chci naznačit, že vše je v našich rukách a není důvod ke skepsi. Záleží jen na nás všech, jaká bude budoucnost naší firmy. Já osobně si velice vážím toho, že mohu pro společnost TOS VARNSDORF a. s. pracovat.

Závěrem Vám všem chci samozřejmě do roku 2005 dodatečně popřát hodně zdraví a štěstí a trochu lepší náladu.

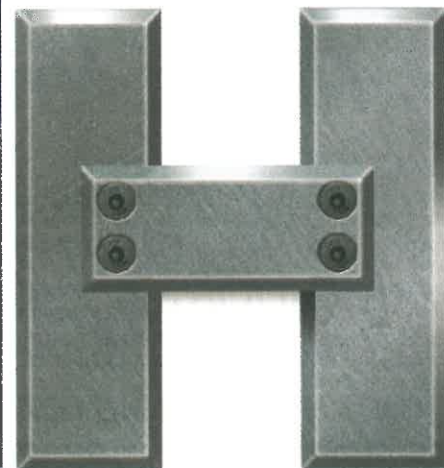
Ing. Jiří Sláma

Co rok dal a vzal

Obojího hodně. Profesně i soukromě každému. Co odehrávalo se v naší společnosti, zpravidla dočetli jste se zde, co odehrávalo se jinde, dozvěděli jste se jinde. Naše firma se dostala z nejhoršího. Co se týká světových událostí, čím dál aktuálnější se stává jedna z mnoha Shakespearových hlášek (tato je z Hamleta): „Vymknuta z kloubů, doba šílil“. Týká se to snad všeho, počásím počínaje a mezilidskými vztahy konče. Ledva pominuly dny vánoční, kontinentální kry se pohnuly a takřka v přímém přenosu jsme mohli vidět, že lidi větru a dešti prostě nikdy poroučet nebudou. Zemětřesení s následnou vlnou tsunami v Indickém oceánu po sobě zanechalo spoušť. Počet obětí se blíží ke 300 tisícům, škody nedozírné. Kdo chtěl a mohl, tak pomohl.

Také naše noviny přinesly jistě zajímavé informace. Pro letošní rok jsme si oblékli nový kabátek v podobě „plechové“ hlavičky. Obsah se od loňska nebude nijak zásadně lišit, tu ubude, tu přibude nějaká rubrika, Horizont bude v roce 2005 měsíčníkem. Abyste viděli i detaily nové hlavičky, je tu velké H.

LP 2005

Loni 23, letos 21

Čísla uvedená v titulku uvádějí, kolika výstav jsme se zúčastnili loni a kolik účastí jsme naplánovali letos.

Rok 2004 neproběhl jen ve znamení nárůstu počtu vyrobených a prodaných strojů, ale také ve znamení nárůstu počtu našich účastí na výstavách (resp. veletrzích). O několika z nich jsme psali v Horizontu, mnohé z nich jsou zachyceny ve firemním stolním kalendáři 2005. Projdeme se chronologicky. Na přelomu ledna a února jsme se na první loňské účasti prezentovali v indické Bombaji na výstavě IMTEX 2004. Zde byl informační stánek, stejně jako v druhé polovině února na výstavě METALWORKING 2004 v ruském Sankt Petěrburgu. První stroj jsme poslali do nizozemského Utrechtu, kde byl v polovině března prezentován na výstavě TechniShow 2004 stroj WH 105 CNC. Ihned poté následovala výstava Industrie 2004 v Paříži, kde jsme představili dva modely strojů (TOStec OPTIMA a WHQ 13 CNC). Na přelomu března a dubna jsme se vypravili až na dálnou Sibiř, kde jsme se na výstavě Sibmetal 2004 v ruském Novosibirsku prezentovali informačním stánkem.

Druhé čtvrtletí jsme zahájili účastí v anglickém Birminghamu, kde jsme měli na výstavě MACH 2004 opět informační stánek. Následovala výstava FINNTEC 04 ve finských Helsinkách, kde naši obchodní partneři (s hezkým jménem Tampereen Konepalvelu Oy) vystavovali stroj WHQ 105 CNC. A přiblížil se první vrchol sezóny. V rozpětí dvou měsíců jsme nejprve jako rozcvičku absolvovali v polovině května s naším výstavním strojem TOStec PRIMA výstavu Intertool 2004 ve Vídni, pak

j jsme se prezentovali informačním stánkem na 11. ročníku MSV v Nitře, na konci května také informačním stánkem na největší loňské ruské výstavě Metalloobrabotka 2004 v Moskvě, zatímco náš španělský partner vystavoval na začátku června stroj WH 105 CNC na výstavě 23 BIEMH ve španělském Bilbau. V témže termínu jsme si stříhli účast v podobě informačního stánku na výstavě „Česká republika - váš partner“ v exotickém Baškortostánu, ve městě Ufa (pod Uralem, součást Ruské federace, spousta nafty). V polovině června jsme se zúčastnili výstavy MACH-TOOL 2004 v polské Poznani, kde jsme vystavovali vřeteník WRD 150 a modely strojů TOStec OPTIMA a WHQ 13 CNC. Že oficiální návštěvy nejsou jen českou tradicí, dokazuje právě Poznaň, kde náš stánek navštívil také polský prezident Aleksander Kwaśniewski (je to zachyceno na fotografii dole). On vlastně měl jen procházet kolem, ale náš vřeteník ho natolik zaujal, že se zastavil a ptal se, co to je. Byla mu podána ruka a vysvětlení a pan prezident kývaje uznale hlavou pokračoval v obchůzce expozice.

První ostře sledovanou účastí byla výstava METAV 2004 v německém Düsseldorfu, kde se opět v plné své kráse zaskvěl stroj TOStec PRIMA. To bylo v druhé polovině června. O prázdninách se dovolují i organizátoři výstav, a tak další firmol startuje až v září. A hned pěkně zostra. Náš kanadsko - americký partner OMNITRADE MACHINERY vystavoval v první polovině září na největší americké výstavě IMTS 2004 v Chicagu náš stroj WHQ 13 CNC. Souběžně s tím jsme se zúčastnili s informačním stánkem výstavy Russia United v ruském

Nižném Novgorodu. A pak už vypuklo Brno. Loňské IMT v Brně jsme obsadili opět strojem TOStec PRIMA a jako bonus jsme návštěvníkům představili historický stroj HB. PRIMA vyhrála Zlatou medaili IMT, HB nic, ale obdiv sklízela také. To bylo v druhé polovině září.

V podobném termínu se náš turecký partner prezentoval mimo jiné i naším strojem WHQ 13 CNC na výstavě TATEF 2004 v Istanbulu. Na začátku října proběhla výstava 24. BI-MU v italském Miláně, kde náš italský partner představoval naše stroje ze svého showroomu. V polovině října jsme se prezentovali v čínské Šanghaji na výstavě Metal Working China 2004, opět informačním stánkem, když předtím na začátku října naši firmu na rumunské výstavě TIB 2004 v Bukurešti na svém stánku představil náš nový rumunský partner ROMTOS (název je zkratkou s významem „Romania TOS“). Konec října byl pro nás vietnamský, když na našem informačním stánku na výstavě VIIF 2004 v Hanoji nás zastupoval náš vietnamský partner. Rok jsme završili v polovině listopadu na stánku našeho španělského partnera na výstavě EMAF v portugalském Portu (pro změnu se strojem W 100 A).

Tolik loňský rok. Původně jsme v tomto příspěvku chtěli nastínit i rok 2005, ale místa tu není na nic dalšího, než jen na upozornění, že letos nás čeká největší evropská výstava EMO v Hannoveru (v polovině září). Podrobněji se k letošním výstavám dostaneme v příštím čísle.

LP 2005

Fotografie ukazuje okamžik na polské výstavě MACH-TOOL v Poznani v loňském roce, kdy kolem našeho stánku procházel polský prezident. Právě ukazuje prstem na vřeteník WRD 150 a ptá se, co to je. Při vysvětlování se zastavil a jak je vidět na bodyguardech, kteří pokračují v chůzi, byla to neplánovaná zastávka. Na vedlejší fotografii pak vidíte naši expozici.

Mimořádná valná hromada

Dozorčí rada svolala na žádost akcionářů v zájmu společnosti (§ 18/2A stanov) mimořádnou valnou hromadu TOS VARNSDORF a.s., která se koná ve středu 16. 2. 2005 od 16:00 hodin v sále Lidová zahrada, Karlova 702 ve Varnsdorfu. Valná hromada by měla rozhodnout o dílčích změnách stanov.

Historie obrábění 13

Předchozí díl: vývoj konstrukce obráběcích strojů (pokračování).

Také u jednořemenicových strojů bylo možné měnit otáčky pouze skokem, a proto se objevily převody s plynulou změnou otáček: variátor s klínovým řemenem, hydraulický převod a elektrické převody (soustava Ward-Leonard, regulační motory aj.).

Potřeba provádět obráběcí práce na zvláště velkých obrobcích vedla na konci 19. století ke vzniku obráběcích strojů přenosných (vedle obřích obráběcích strojů), které se upínaly přímo na obrobek. Šlo o přenosné stroje vrtací, frézovací a hoblovací. Podmínkou přesného obrobění žádané funkční plochy bylo vyřešení pevného upnutí na obráběný předmět.

Přenosné obráběcí stroje byly poháněny buď lanovým převodem od transmise (stropní předlohy), nebo pneumaticky, či od pojezdových elektromotorů nebo motorů spalovacích.

Velmi rozšířené, a zejména v "terénu" používané byly ruční motoricky hnané nástroje. Jejich éru zahájily na sklonku 19. století pneumaticky poháněné vrtačky, k nimž byly přidány často v mostárnách a slévárnách používané pneumatické sekáče a brusky (a také temovačky a nýtovačky). Uplatnily se tam, kde bylo stlačeného vzduchu používáno také k dalším účelům (upínání, vyfukování třísek, chlazení).

Již na počátku 20. století začaly pneumatickým nástrojům velmi zdařile konkurovat elektrické ruční nástroje, třebaže byly dražší. Šlo především o elektrické vrtačky, obrtlíky, frézovačky a brusky. Na území dnešní České republiky byla až do počátku dvacátých let 20. století dávana přednost pneumatickým ručním nástrojům, teprve až poté byly vytlačovány nástroji elektrickými.

Automatizace obrábění

Snaha co nejefektivněji nahradit lidskou práci vedla ve velkosériové a hromadné výrobě k automatizaci obráběcích prací. Ta se uskutečňovala dvěma cestami: malou automatizací, jejímž výsledkem byl automatický nebo poloautomatický stroj, a velkou automatizací, jejímž výsledkem byla automatická výrobní linka. Cílem automatizace bylo jednak úplné nahrazení lidské práce (u automatů), jednak zmenšení vlivu dělníka na rychlost a kvalitu práce (u poloautomatů). Malá automatizace vycházela z automatizace jednotlivých prvků práce obvyčejného univerzálního stroje. Poměr výkonu obrábění na soustruhu, revolveru a poloautomatu byl asi 1:4:15.

Malá automatizace se uplatňovala od počátku 20. století (u nás již před 1. světovou válkou ve firmě Waldes a spol.). Velká automatizace se začala uplatňovat v automobilovém průmyslu, který se stal nositelem technologického pokroku ve strojírenství, počínaje dvacátými lety 20. století. Řízení automatizovaných strojů se zpočátku uskutečňovalo automatizačními systémy nejprve mechanickými (hřídel s vačkami a křivkami, pevné narážky), později elektromechanickými (narážky, koncové vypínače) a hydraulickými (narážky, hydraulické ovládání, servomotory).

Následující díl: nové druhy obrábění, vývoj rezných materiálů.

LP 2005

Obchod s Ukrajinou roste

Již v loňském roce jsme zaznamenali rostoucí poptávku na trzích za našimi východními hranicemi. Letošní trend je ještě patrnější.

Pár dní před loňskými vánočními, v úterý 21. prosince, podepsala naše delegace v ukrajinském městě Kramatorsk velmi zajímavou smlouvu o dodávce sedmi strojů do firmy NKMZ (Novo-Kramatorskij Mašinstrojitelnyj Zavod). Podpisem vyvrcholila řada týdnů trvajících práce dvojice našich pracovníků, Ing. Viktora Sochalského a Vlastimila Ticháčka, vlastním podpisu byli přítomni kromě manažera teritoria států SNS (tj. bývalý SSSR bez pobaltských republik) předseda představenstva Ing. Jan Rýdl a obchodní ředitel Ing. Marian Rakušan.

Nejprve si představme město a firmu. Kramatorsk je na tamější poměry malé město, má „jen“ 400 tisíc obyvatel, leží nedaleko Doněcku, což je centrum jihovýchodní Ukrajiny. Je to oblast průmyslového Donbasu, kde se nachází velké množství především těžebních závodů (uhlí, rudy) a také zpracovatelských závodů. Donbas je průmyslovým srdcem Ukrajiny a jeho blízkost k ruským hranicím předurčuje stěžejní exportní zaměření. Samotná firma NKMZ není moc velká, pracuje v ní „pouze“ 16 tisíc zaměstnanců. Do výrobního sortimentu patří především stroje, které jsou potřeba v těžkém těžebním, hutním a zpracovatelském průmyslu. Namátkou jmenujme monstrózní korečková rypadla, vybavení slévárny (pece) a hutí (válcovací stolice), dále tu najdeme různá těžební zařízení, např. velké vrtné soupravy do hlubinných dolů, celé transportní systémy pro povrchové i hlubinné doly, firma vyrábí také systémy pro přepravu a odpalování kosmických raket (např. startovací věže v Bajkonuru), velké speciální stroje na výrobu potrubí, dokonce celé průmyslové komplexy, ale také jeřáby různých

velikostí (od autojeřábů až po mohutné mostové jeřáby), hydraulické lisy, různé mlýny na uhlí a rudy, slévárenské linky, zařízení na odlévání vysokokvalitní oceli, drtiče, přepravníky, vybavení rudných skladů atd. Je toho hodně, časem se můžeme k jejich výrobnímu programu vrátit podrobněji. Čím jsou u nás dílny, tím jsou tam velké provozy na obrábění součástek (i ohromných součástí) pro všechny vyráběné stroje a zařízení. Jejich strojový park jde do stovek obráběcích strojů všech druhů a kategorií.

A tento kolos se rozhodl inovovat svůj strojový park. Finančními prostředky disponuje a my se snažili, aby rozhodnutí vyznělo v náš prospěch. Inovace se týká i malinkých strojů (tak říkájme našim strojům) a naše firma byla úspěšná hned v prvním kole. Jak už jsme uvedli, tak NKMZ objednal sedm strojů, z toho jsou dva stroje WHQ 105 CNC a pět kusů WHN 130 Q s plyným vybavením. Na nás záleží, zda po prvním kole budou následovat i další. Máme velkou šanci, že tímto krokem zahájíme několikaletou spolupráci, kdy se budeme podílet na inovaci strojového parku firmy NKMZ. Jak se nyní předvedeme, zda naše stroje budou dodány a předány včas, zda budou pracovat k plné spokojenosti našeho partnera, na tom všem závisí další vývoj spolupráce. NKMZ se modernizuje a my budeme u toho. Ale nejen u toho, tímto počínem máme šanci proniknout do celé oblasti Donbasu, protože NKMZ je uznávanou firmou a bude to referenční továrna. Na Ukrajině platí: když je s tím strojem spokojen NKMZ, tak my budeme také.

Tím dnešním PŠM končí a doufáme, že naše slova nebudou zaváta každodenními problémy jako varnsdorfské silnice sněhem v současných dnech.

LP 2005

Část naší delegace u největší horizontky v NKMZ (je to speciální stroj s vřetenem 300 mm a stolem 4000 x 6000 mm).

Krátce 1

Dnes bude nejen krátce, ale také hutně.

Pět čínských hostů z firmy JKHT Kunming obdrželo na konci školení certifikát, který došvédčil, že školení absolvovali. Svým podpisem zároveň stvrdili, že nabyté znalosti nezneužijí. Odlet byl 13. ledna 2005.

V roce 2004 jsme **vyrobili a fakturovali** celkem 102 strojů. Expedice došla k odlišnému číslu, protože některé stroje jsou zatím uloženy

ve firmě. Například zákazník ještě nemá všechno připraveno, o uskladnění požádal distributor atd.

Ve čtvrtek 20. ledna 2005 proběhlo v německém Wiesbadenu **školení německých prodejců**. Školili se ve strojích TOStec, naši firmu zastupovali pánové Steinert, Ing. Rakušan, Ing. Waclawič a Ing. Vydra. V příštím čísle Horizontu přineseme více informací a také obrázek.

LP 2005

9. tosácký ples

proběhne v sále Lidové zahrady
v pátek 18. února 2005 od 20:00 hod.

k tanci a poslechu hraje Big band RELAX z Mladé Boleslavi

Předprodej vstupenek:

... 31. 1. 2005 v závodní jídelně od 11:00 hod.

... denně na telefonu 604 294 320 p. A. Heinrich

Cena vstupenky je 100,- Kč za každou

S kaliči nejsou žerty

Krátce 2

Připomínáme konání mimořádné valné hromady (proběhne 16. února 2005 v sále Lidové zahrady od 16:00) a také konání 9. tosáckého plesu, který proběhne tamtéž, ale až v pátek 18. února a od 20:00. Na rozdíl od valné hromady zde bude hrát živá hudba a zazpívá Monika Absolonová. Zatímco na valnou hromadu mohou jen akcionáři, na ples zveme všechny, kteří se prokáží platnou vstupenkou.

V příštím čísle chceme dokončit rozhovor s obchodním ředitelem, přineseme přehled výstav pro rok 2005, několik informací o letošním výstavním stroji TOStec VARIA. Najdete běžné rubriky a něco možná nenajdete.

LP 2005

Jak se kaliči tyče. Na fotografiích M. Maštrly vidíte obrazem to, co jsme popisovali v posledním čísle, kde jsme mezi novými investicemi jmenovali monocarb v kalárně. **Zleva:** tyče byvše vytaženy z monocarbu chystají se býti smáčeny v olejové lázni ... ohnivé efekty po vnoření tyčí do oleje ... čmoudíky doprovázejí poslední fázi kalení, leč vbrzku ztrácejí se v chřtánu nenasytných odvětrávacích ventilátorů.

Ještě jednu fotografií se vracíme k návštěvě čínské delegace v naší firmě. Asiáté všeobecně jsou známí svojí schopností dobře hrát stolní tenis, našim borcům to proto nedalo a v úterý 21. prosince 2004 vyzvali k přátelským zápasům naše čínské hosty.

Stroj TOStec VARIA s výrobním číslem 0102 je pro letošní rok vybrán jako výstavní stroj. Jeho stav ve čtvrtek 13. ledna 2005 vyfotografoval v prototypové dílně M. Maštrla. Podrobnější informace o provedení tohoto stroje přineseme již v příštím čísle.

HORIZONT, firemní noviny, vydává pravidelně TOS VARNSDORF a. s., IČO 64651142. Řídí redakční rada: předseda Ing. Ladislav Plaňanský (rovněž technický redaktor a sazba), členové redakční rady: Milan Junek, Ing. Petr Hübler, Martin Maštrla, Štěpán Hanich a Jaroslav Tomášek.

Adresa redakce: TOS VARNSDORF a. s., Redakce HORIZONT, Říční 1774, 407 47 Varnsdorf, tel.: 412 351 215, e-mail: horizont@tosvarnsdorf.cz - **Tisk:** Tiskárna Š & Š Sedivý Krásná Lípa. Toto číslo vyšlo ve Varnsdorfu v pondělí 31. ledna 2005 v nákladu 500 výtisků.

Příští číslo by mělo vyjít 25. února 2005.

Příspěvky zasílejte buď poštou na adresu redakce nebo je předejte kterémukoli členu redakční rady. Pro elektronickou poštu použijte adresu horizont@tosvarnsdorf.cz

MMV

